

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001397

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осіпова Олена Олександрівна

2. Olena Osipova

Кваліфікація: д.філософ

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 07-03-2023

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 922

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17, 10.15.18

Тема дисертації:

1. Особливості судового захисту прав суб'єктів звернення за отриманням адміністративних послуг
2. Peculiarities of judicial protection of the rights of subjects of application for receiving (providing) administrative services

Реферат:

1. У дисертації здійснено комплексне дослідження проблем застосування способів і засобів судового захисту прав суб'єктів звернення за наданням адміністративних послуг на всіх стадіях судового провадження в адміністративному судочинстві та розроблено типові алгоритми процесуальних дій для учасників справи та суду. У теоретичному плані основну увагу приділено розкриттю змісту понять адміністративної послуги та судового захисту з урахуванням наявних у літературі поглядів на їхню правову природу і положень чинного законодавства. У контексті дослідження аргументовано авторське розуміння сутності адміністративних послуг та їхню класифікацію за критерієм кінцевого правового результату їхнього надання, а також обґрунтовано висновок, що послуги у сфері соціального забезпечення, зважаючи на певні особливості їхньої правової природи, є складовою (видом) адміністративних послуг. У межах теми дослідження розкрито авторське бачення правових категорій «судовий захист, спосіб та система судового захисту», зокрема судовий захист розглянуто як процесуальну діяльність суду та учасників справи, спрямовану на

встановлення факту порушення суб'єктивних прав особи та вибір і застосування судом правових заходів щодо поновлення порушених прав та відшкодування завданої шкоди. Поряд із цим розкрито правову природу суспільних відносин із надання адміністративних послуг, проаналізовано їхні структурні елементи та доведено необхідність у більш повному законодавчому регулюванні обов'язків суб'єктів надання адміністративних послуг і посилення їхньої відповідальності в цій сфері публічно-правових відносин. У зв'язку з цим внесено пропозиції щодо доповнення Закону України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 року № 5203-VI окремим розділом щодо прав та обов'язків учасників відносин із надання адміністративних послуг і нормами, що регулюють механізм дисциплінарної відповідальності посадових осіб суб'єкта надання адміністративних послуг за допущені ними порушення, установлені рішенням суду, що набуло законної сили. Крім того, зроблено висновок про необхідність запровадження окремої кримінальної відповідальності посадових осіб пенсійних органів за протиправну відмову у призначенні, перерахунку та виплаті пенсії. Обґрунтовано положення про доцільність доповнення переліку принципів адміністративного судочинства принципами справедливості та доступності правосуддя, а також повного відшкодування не тільки матеріальної, а й моральної шкоди, завданої протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю суб'єктів владних повноважень. Доведено доцільність запровадження процесуального механізму, згідно з яким ухвала адміністративного суду про відкриття провадження у справі зі спору у сфері надання адміністративних послуг автоматично зупиняє дію оскаржуваного індивідуального правового акта до вирішення спору по суті. Запропоновано встановлення та стягнення пені за порушення строку розгляду звернення про надання адміністративної послуги розміром 0,1 % від мінімальної заробітної плати за кожний день прострочення та штрафу за протиправну відмову в її наданні в розмірі однієї мінімальної заробітної плати на день вчинення порушення. Розроблено підхід, згідно з яким автоматично відшкодовується шкода, завдана правовим актом, визнаним неконституційним (нечинним), за весь час його дії, а не з моменту набрання чинності відповідним рішенням Конституційного Суду України. Зроблено акцент на дослідженні меж, мети та цілей процесуального розсуду адміністративного суду, розкрито критерії перевірки судом правомірності застосування суб'єктом надання адміністративних послуг своїх дискреційних повноважень і вибору ефективного способу судового захисту. У цьому аспекті обґрунтовано доцільність заборони звуження обсягу або скасування прав і свобод щодо осіб, яким вони були надані до набрання чинності новими законами, що обмежують або скасовують вже наявні права і свободи, під час вирішення судом спорів у сфері надання адміністративних послуг, підтримано правову позицію щодо повного відшкодування завданої шкоди фізичним і юридичним особам за весь час дії правового акта, визнаного неконституційним. Сформульовано низку інших пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства, яким передбачено застосування норм права у сфері судового захисту прав суб'єктів звернення за наданням адміністративних послуг.

2. In the dissertation, a comprehensive study of the problems of the application of methods and means of judicial protection of the rights of subjects applying for the provision of administrative services at all stages of court proceedings in administrative proceedings was carried out, and typical algorithms of procedural actions were developed for the participants in the case and the court. From a theoretical point of view, the main attention is paid to revealing the content of the concepts of administrative service and judicial protection, taking into account the views existing in the literature on their legal nature and the provisions of the current legislation. In the context of the research, the author's understanding of the essence of administrative services and their classification according to the criterion of the final legal result of their provision is argued, as well as the conclusion that services in the field of social security, despite certain peculiarities of their legal nature, are a constituent part (type) of administrative services. Within the scope of the research topic, the author's vision of the legal categories "judicial protection, method and system of judicial protection" is revealed, in particular, judicial protection is considered as a procedural activity of the court and the participants in the case, aimed at establishing the fact of violation of the subjective rights of a person and the selection and application by the court of legal measures against restoration of violated rights and compensation for damage caused. Along with this, the legal nature of public relations for the provision of administrative services was revealed, their structural elements were analyzed and the need for a more complete legislative regulation of the duties of the subjects of the provision of

administrative services and strengthening of their responsibility in this sphere of public-legal relations was proved. In this regard, proposals were made to supplement the Law of Ukraine "On Administrative Services" dated September 6, 2012 No. 5203-VI with a separate section on the rights and obligations of participants in relations for the provision of administrative services and norms regulating the mechanism of disciplinary responsibility of officials subject of the provision of administrative services for violations committed by him, established by a court decision that has entered into force. In addition, a conclusion was drawn on the need to introduce separate criminal liability of officials of pension bodies for unlawful refusal to appoint, recalculate and pay a pension. The provision on the expediency of supplementing the list of principles of administrative proceedings with the principles of justice and access to justice, as well as full compensation for not only material, but also moral damage caused by illegal decisions, actions or inaction of subjects of authority, was substantiated, and proposals were made to supplement the Law of Ukraine "On Administrative Services" dated September 6, 2012 No. 5203-VI with a separate section regulating the rights and obligations of participants and regarding the introduction of the mechanism of disciplinary responsibility of officials of the entity providing administrative services for violations committed by them, established by a legal court decision. It was concluded that it is necessary to introduce separate criminal liability of officials of pension bodies for unlawful refusal to appoint, recalculate and pay a pension. In addition, the expediency of introducing a procedural mechanism has been proven, according to which the decision of the administrative court to open proceedings in the case of a dispute in the field of providing administrative services automatically suspends the effect of the challenged individual legal act until the dispute is resolved on the merits. Emphasis is placed on the study of the limits, purpose and goals of the administrative court's procedural discretion, the criteria for checking the legality of the use of discretionary powers by the entity providing administrative services and the choice of an effective method of judicial protection are revealed. In this aspect, the expediency of prohibiting the narrowing of the scope or cancellation of rights and freedoms for persons to whom they were granted before the entry into force of new laws limiting or canceling already existing rights and freedoms, when resolving disputes in the field of administrative services by the court, is supported, the legal position regarding full compensation for the damage caused to individuals and legal entities for the entire period of validity of the legal act recognized as unconstitutional. A number of other proposals for improving the current legislation, which provides for the application of legal norms in the field of judicial protection of the rights of subjects applying for the provision of administrative services, have also been formulated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Осіпова О. О. Система та динаміка функцій адміністративного судочинства під час розгляду спорів з надання адміністративних послуг. Правові горизонти. 2019. № 14. С. 115–119.
- Осіпова О. О. Особливості реалізації принципів адміністративного судочинства під час розгляду спорів із надання адміністративних послуг. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 1. С. 275–281.
- Осіпова Олена. Підстави, межі та критерії застосування розсуду (дискреції) і вибір оптимального способу судового захисту. Knowledge, Education, Law, Management. 2020. № 5 (33). Vol. 3. P. 181–186.
- Осіпова О. О. Процесуальні засоби судового захисту порушених прав у справах про надання адміністративних послуг. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2021. № 1.

С. 51–56.

- Осіпова О. Правовідносини з надання адміністративних послуг: особливості змісту, види та наслідки порушень. Юридичний вісник. 2021. № 2. С. 125–132.
- Осіпова О. О. Адміністративні послуги у сфері соціального захисту в контексті предмету адміністративних спорів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 65. 2021. С. 248–252.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лук'янець Дмитро Миколайович
2. Dmytro M. Luk'yanets

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Писаренко Надія Борисівна
2. Nadezhda B. Pisarenko

Кваліфікація: д.н, доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2159-5456

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соболь Євген Юрійович

2. Yevhen Sobol

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0804-8354

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ольга Сергіївна

2. Olha Bondarenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2288-1393

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Миргород Валерія Валеріївна

2. Valeriia V. Myrhorod

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3302-221X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Куліш Анатолій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Куліш Анатолій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна